Арбан дабхар илалтаар шэнэ жэлээ угтая!

Бүхы оронуудай пролетаринар нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-тай Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-тэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 309 (3313) 1941 оной декабриин 31, среда СЭН 15 МҮНГЭН

УЛААН АРМИДАА УЛАМ ЕХЭ БЭЛЭГ ҮГЭЕ!

1941 оной мартагдашагүй амжалтын ба илалтын хуудаһан дагдаба.

Хэзээшье илагдашагүй хэтэ онхэ Кремлиин курантнууд һүнгэ арбан хоёр хэмжүүртэ часаа оронойнгоо зүрхэн шэнги, ...лон хаһинажа, мүнөө үнгэрөөн жэлээ үдэшэхэнь. Фронт дээрэ арсалан шэнги абасатай сохиһотойгоор тэмсэн байгаа манай ...рэл улаанармеец минутын тэдэ ...агнуурхан, оронойнгоо агууехэ ...рхэн—Кремлиин һүртэ шанга ...уе баһа дахин халуун сэжэдэй ...дуужа, шэнэ жэлэй баатаршалые гаргахал. Тылдэ эсэшэ суваршатуйгоор хүдэлмэрилжэ, эсэйнгээ илалтые шэрээлсэжэ байан манай ороной патриот бүхэн ...нгэрһэн жэлэйнтээ илалтые бүндхэн, халуун хяһынгаа талаар 1942 оной түрүүшын илалта шэзэхэл.

Һүпиин 12 час боломсоор шэнэ ...эл эхилхэнь. Шэнэ жэлэй шэ...эм булад шудхалаа, шэнэ жэлэй ...ар...й самолет, танк, үхэр ...уу, миномет, пулемет, һомон. ...наряд, бомбо манай заводуудай ...үдэнһээ гараха. Мүнөө шэнэ жэлэй хүсэ зорилтойгоор манай боецүүд тэмсэжэ, жэрхэмшэгтэ фашистска үхээрнүүдые даар дархи ...абхасуулха. Тиихэдэнь ородой ...һан хуудаһан янгинама эмэгэр ...шэн жабарай «илагдашагүй суута полководец» Дед-Мороз шэнэ жэлэй ...шэрүүн шуурган мэсэээ хүсэтэ ...шангаар далайжа үхэдэл дайсаниие үхэтэрынь нэрбэхэл.

Үнгэрһэн жэлэймнай ажалай илалтануд айхабтар ехэ. Эсэгэ ...роноо хамгаалгын агууехэ дайнай эхилһэн үдэрһөө хойшо бидэнэр бүхы ажал хүдэлмэрээ дайнай гурилда оруулжа шэнэдхэн ябуулһан байнабди. Манай ажа...үйлэдбэрэин хүдэлмэриишэн ба хү...өө колхознигууд агууехэ вождиингоо үряалаар Сталинска вахтада жагсажа үзэндөөгүй үндэр бүтээсэнүүдые түйлаа.

Хамаг хүсэеэ, хамаг юумэеэ фронтын туһада зорюулха гэһэн үряал болбол советскэ патриот бүхэнэй мүнөөдэрэй эгээл дээдын хангин үряал болонхой.

«Боецүүдэй сагтаалан, дулаан ба буу зэбсэг, һомо хэрэгсэлээр түгэс ябаг лэ!»—гэжэ манай ажалшад үдэр һүпиигүй дурсан һанаан хүдэлмэритлдэг байха юм. Улаан Армида элбэг ехэ эдеэ хоолой бэлэ ба дулаан хубсаһанай фонд байгуулгада угаа ехэ эдбхитэйгээр оролсоно. Манай Бурят-Монгол АССР-эй хүдэлмэриишэн, колхознигууд, албахаагшад ба интеллигенци алдарта Улаан Армидаа хүндэтэйгөөр зорюулан 1941 оной декабриин 5 хүртэр 11.157 паар валенка; 15.740 кгр. нооһо; 4.006 хэһэг оодон дэгэл ба даха; 20.549 хэһэг хониной ба элдэб арһа; 32.614 паар нооһон перчатка, баарья ба гадартай бээлэй; 15.522 паар нооһон ба трикотажна оймһо; 8383 паар элдэб портянка; 193. 814 паар дотор ба гадар хубсаһан; 3985 свитер ба фуфайка; 17.955 хүүртиг ба хубэнтэй үмдэн; 16.882 шлем ба элдэб малгай бэлэглэһэн байна. Энэ бүтэдэһөө гадна, бэлэгэй нооһоор 5850 паар валенка нэхэгдэжэ ба арһаар 1.109 оотон дэгэл оёгдожо элигээгдэһэн байгаа. Мүнөө дулаан хубсаһан таһаралтагүй орожол байна.

Мүн эдеэ хоолой баазаа байгуулгада үхэр хони ба гахай шубуу шахан таргалуулжа тушааха гэ...

...һэн хүдэлөөн үргэн далайсатайгаар ба үндэр долгитойгоор ябажа байна. Эдэ угаа ехэ шухала, гүрөөлэй удхашанартай хэмжээнбуулгануудта арад зон ямар халуун өдөбхитэйгээр хабаадажа байһаниие Сэлэнгын аймагай «Улаан Удэнгэ» колхозой член 70 нэһатай буурал сагаан бурят үбгэн Цыдендоржиевай үгэ гэршэлнэ. «Бидэнэр хэзээшье фашистска нүхосуудай барлаг болохогүйбди. Бидэнэр, колхознигуудай зорилгоо хадаа гитлеризмые үй бута сохижо ябаа боецүүдээ эдеэ хоолоор ба дулаан хубсаһаар хангалга болоно», —гэжэ Цыдендоржиев мэдүүлэн байха юм.

Улаан-Удын мяха-консервын заводой хүдэлмэриишэн, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр манай республика дотор **шэнэ жэлэй бэлэгүүдые** дайлалдажа байгаа Улаан Армидаа элигээхэ ябадал айхабтар үргэнөөр ябажа байна. Декабриин 20-ой үдэр дүүрэн ашаатай 21 вагонһоо бүридэһэн түрүүшын эшелон бэлэгүүд фронтдо ябуулагдаба. Энээн соо 4 вагониин загаһа, 4-ниин мяхан, 5-ниин сухаари ба амтата зүйлнүүд, нүгөөдэ найманиин улаан архи, ариг сэбэрэй хэрэгсэлнүүд, элдэб жэжэ бэлэгүүд байгаа. Түс эшелониие республикын түрүү хүнүүд хүргэжэ ошоһон юм.

Мүнөөдэр манай «Бурят-Монголой Үнэн» газетэдэ алдарта улаанармеецүүд, командирнууд ба политхүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан республикын ажалшадай бэшэг толилогдобо.

«Буурал сэгээн Байгалай уурта-тайгаар мушхаран бэйһан ба саһата үргэн тайгын шааян зэдэлэн байдаг нютагта,—хэдэн мянгаад километрын зайтай холын тылдэ байбашье, бидэнэр дайн сэрэгэй шэрүүн амисхаалые үзэжэ байнабди. Бидэнэр болбол арюун дулаан сэдьхэлээрээ, али бүхы хэрэгүүдээрээ ба бүхы һанал бодолоороо советскэ арадай инаг баатарнууд—Таанартаяа суг хамта байнабди!»—гэжэ тус бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Энэ болбол манай фронт тылхоёрой таһаршагүй халуун барисаатай байганиие, манай эхэ ороной дайшалхы нэгэдэмэл лагерь болоһониие хэрэг дээрэ эли тодоор харуулһан нэгэн баримта мүн болоно.

Москва шадар эхилһэн манай Улаан Армиин һүр ехэтэ добтолго болбол үдэрһөө үдэртэ үргэжэн хатуужан байна. Алдар ехэтэ илалтануд удаа дараа хэгдэжэ манай эүрхые баярай халуун сохидолоор дүүргэнэ. Хүндэтэ бэлэгээ хүргэлсэн мордохо дээрэ РСФСР-эй искусствын габьяатай деятель орденто нүхэр Балдано үдэшэлгын митинг дээрэ митэжэ хэлэһэн байна:

—Таанарай элигээһэн энэ шэнэ жэлэй бэлэгүүдые абаашажа барюулхын тулада боецүүдэйнгээ хойнсһоо дахан өгөөмөн хүсэхэ ёһотой байнамди, ушарынь. фронтын түрүү линии хадаа улам бүри саанхаа холодожол байна ха юм.

Мүнөөдэр манай этигэмжэтэй үнэхөөрөөшье боецүүлэйнгээ хойнсһоо хүсэжэ ядан ябана ёһотой Үгышье һаа инаг баатарнуудай манайнхаа бэлэгүүдые абажа. шэнэ жэлэй илалтануудта шэнэ хүсэтэйгөөр оробо ёһотой.

Шэнэ жэлээр, манай шэн габьяата ба эрэлхэг хүбүүд!

Нүхэд улаанармеецүүд, командирнууд ба политхүдэлмэрилэгшэд! Советскэ арадай шэн габьяата ба эрэлхэг хүбүүд!

Дайлалдажа байгаа Улаан Армиин боецүүдтэ шэнэ жэлэй бэлэг элигээхэдээ Бурят-Монголой ажалшадай бэшэһэн бэшэг

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Бидэнэр аяар холын Бурят-Монголһоо үнэн зүрхэнэй амаршалгые шэнэ жэлээр дашарамдуулан Таанартаа хүргэнэбди. Сэбдэг зосоохитой Гитлеровскэ бандидуудта эсэргүү тэмсэлдэ амжалтануусые саашадаа туйлахыетнай ахадүү Таанартаа халуун сэдьхэлһээ хүсэнэбди. Галзуурһан арьяатадые гамхайрагүйгөөр худагты. Зэбүүн муухай зэрлиг аашынь түлөө, советскэ хүнүүдэй шүһан ба нюдэнэй нёлбоһоной түлөө, манай эхэ ороннһоо саг зуура буляан абаһан газарнуудтаа хүсөөрөө ба зоргоороо болоһонойнь түлөө, тонуул дээрмэ хэһэн ба туйлай ехэ зүдэрэл ушаруулһанайнь түлөө хара золиг харшангуудһаа харюу үгөөгөө абажа, бузар нохосуудые бултыень үгы хэгты.

Большевистскэ шэнэ 1942 он болбол фашистска һүрэг арьяатадые эсэслэн илахыемнай шидхэхэ он мүн гэжэ бидэнэр бүгэдөөрөө, нэгэ хүндэл адляар, гүнзэгыгөөр этигэнэбди.

Буурал сэгээн Байгалай уурта-тайгаар мушхаран бэйһан ба саһата үргэн тайгын шааян зэдэлэн байдаг нютагта, — хэдэн мянгаад километрын зайтай холын тылдэ байбашье, бидэнэр дайн сэрэгэй шэрүүн амисхаалые үзэжэ байнабди. Бидэнэр болбол арюун дулаан сэдьхэлээрээ, али бүхы хэрэгүүдээрээ ба бүхы һанал бодолоороо советскэ арадай инаг баатарнууд — Таанадтаяа суг хамта байнабди!

Паровозууд ба вагонуудые бүтээжэ байхадаа: „Эдэмнай түрэл Таанадта, фронтдо ошохо"—гэжэ мэдэнэбди. Алта ба нүүрһэ малтан абаха зуураа: «Түргэлыт! —Фронтмнай хүлеэжэ байнал, манай ажалай үрэнүүдые эрижэ байнал!» — гэжэ хэлэнэбди. Бидэнэр болбол мосон материалай туйлай ехэ запас бэлэдхэхэ зуураа: «Түсэбнай үлүүлэн дүүргэгдээ! Гэхэтэй хамта, эхэ орондомнай хэды шэнээн хэрэгтэйб, тэды шэнээн модо үшөө нэмжэжэ үгэхэбди», — гэжэ фронтдоо рапортовалнабди. Бидэнэр эдеэ хоолой элбэг ехэ резервнүүдые бэлэдхэжэ байнабди. Тиихэтээ хамта, «Манай алдарта сэрэгшүүдтэ ба манай гайхамшагта арадта эдеэ хоолой зүйлнүүд хүсэд хүрэхэ байна».

«Үйлэ муутай немецүүд үлэсхэлэндэ нэрбэгдэжэ үхэг! Харин, манай инаглал ба омогорхол бологшо — Улаан Армиингаа сэрэгшүүдые саватарынь хооллуулха ба хүндэлхэ юумэ бүхэн манайда бии, хэзээшье байха!» — гэжэ баяданабди. Цех сос гү, али руднигуудта, али колхозно таряалан дээрэ—хаанашье хүдэлмэрилжэ байһан бидэнэр өөрынгөө алхам бүриие фронтдоо туһалха нангин хэрэгтэ зорюулнабди. Бидэнэр болбол хэрэгы дайсаниие илахын тулада хэрэгтэй би шухала юумэ бүгэдые хэхэ талаар эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үдэрнүүдтэ олон юумэндэ һураабди. Бидэндэ юрэнхы ажахын зорилгонууд гэжэ дайдагүй, харин манайда гансал сэрэгэй-ажахын зорилгонууд бии. Эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шидхэжэ байнабди, саашадаашье тиимээр лэ шидхэхэбди. Манай республика болбол эдэ үдэрнүүдтэ агууехэ оронойнгоо бүхы дээрэ эмхидээд байгаа тэрэ дайшалхы лагериин таһаршагүй хубинь болоо.

Эхэ орон ба агууехэ Сталинай захирһан дары бидэнэр бүгэдөөрэн, нэгэ хүндэл адляар, бага ехын илгаагүй барандаа буу барижа бодохо байһыемнай, хүндэтэ хани нүхэд, мэдэгты. Сагые дэмы үнгэргөөгүй байһыемнай, манай эхэ орондо мэхэтэй муухайгаар добтолон ороһон дайсанда эсэргүүсэхэ зэбсэгүүдые шадамараар хэрэглэлгэдэ бэеэ бэлэдхэһыемнай хараха байхат.

Илалта туйлаха хэрэгтэ бидэнэрэй хүсэ шадалаа гамнадаггүйе мэдэгты, алдарта геройнууд. Гитлеровскэ үлэсхэлэн ба шунахай арьяатадые үнэһэн шандаруу болгожо, манай нангин газарые фашистска буртагуудһаа сэбэрлэгдэтнай Таанартаа туһалха ябадалда бидэнэр юугэшье гамнанагүйбди.

Манай, халуун зүрхэнэй амаршалгатай хамта, фашистска һүрэг дээрмэшэдтэ эсэргүү тэмсэлдээ ехын ехэ амжалтануудые туйлахыетнай хүсэһэн манай хүсэлэнтэй хамта, мүн шэнэ жэлээр дашарамдуулан элигээһэн бидэнэй бэлэгүүдые Таанартаа түрибэлгүй инаглалай тэмдэг болгон абыт, гитлеризмдэ эсэргүү тэмсэлдэ жагсан бодоһон ба большевистскэ парти, агууехэ һүхэр Сталинаа тойрон хэзээ хэгээнэйхиһээ нягтаар эмхидэһэн советскэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй тэмдэг болгон абыт!

Хүндэтэ нүхэд! Бидэнэр болбол дайшалхы баатаршалгануудта, дайсаниие хүсэд бута сохилгодо ба манай эхэ оронние богоолшолхоёо сүмэрэн ороһон немецкэ эзэмдэгшэдые бултыень,едогоршье хуниень үлеөөгүйгөөр хюдаха тухай агууехэ Сталинай заабариие амжалтатайгаар гүйсэдхэлгэдэ Таанарые бүхэарадай үршөөлөөр үршөөнэбди.

Түрэл ханинар ба нүхэд! Шэнэ большевистскэ жэлээр, шэнэ илалтануудые хүсэжэ, мэндэ амарые хүргэнэбди!

Бидэнэр Таанартаяа хамта, Советскэ арадай ба тэрэнэй хүсэн түгэлдэр, героическа Улаан Армиин дайшалхы уряалые:

Советскэ газар ороной гайхамшагта баатарнууд, Эхэ оронойнгоо түлөө, Агууехэ Сталинай түлөө! Урагшаа, нүхэд!—гэһэн уряалые дурсан тунхагланабди.

Республикын ажаүйлэдбэриин, албан газарай ба колхозуудай ниитын суглаануд дээрэ хэлсэгдэжэ, хамта 275 мянган хүн гараа табиба.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО

ДЕКАБРИИН 27-ой ҮГЛӨӨНЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

Декабриин 26-ай һүпиин туршада манай сэрэгүүд дайсанда эсэргүү байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ ябуулба.

• • •

Баруун фронтын нэгэ участогта ябуулгаа хэжэ байһан манай частьнууд дайсагай үсэд хатуу эсэргүүсэлтые эбдэжэ, нэгэ үдэрэй туршада 17 һуурин газар эзэлһэн ба олон янзын буу зэбсэг ба һомо хэрэгсэлнүүдые буляан абаһан байна. Абтаһан трофей тоологдожо байна. Фронтын нүгөөдэ нэгэ участогта манай боецүүд немецүүдые 11 һуурин газарһаа үлдэн намнаха зуураа 2000 шахуу солдат ба офицерые алаба.

• • •

Ленинградска фронтын нэгэ участогта ябуулгаа хэжэ байһан нүхэр Федюнинскын частьнууд дайшалхы 2 үлэрэйнгөө турилда түмэр харгын станци, хэдэн һуурин газар эзэлһэн ба немецкэ 4 танк, 4 ехэ буу, хуягта 2 машина үгы хэжэ, 11 пулемет, олон минэ, снаряд булиагаад, дайсанай 600 солдат ба офицерые алаба.

• • •

Урда фронт дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай летчигууд метеорологическа байдалай таагүй байһаншье хадань 2 немецкэ самолеты бута сохёод, дайсанай аэродром дээрэ бомбо хаяжа 10 самолет, 70 автомашина, 5 ехэ буу ба түмэр харгын 14 цистернэ үгы хэһэн байна.

• • •

Младша лейтенант Шандурай подразделениин пулеметчигууд нэгэ байлдаанай һүүлээр дайсанай 100 солдадые алажа, 5 автомашина, хэдэн мотоцикл ба 30000 һомо буляан абаһан байна. Үглеодэрынь мүн энэ подразделени үшөө 26 автомашина, дунда хэмжээнэй танк, 2 тягач, хүндэ ехэ буу, 3 пулемет ба олон һомо хэрэгсэл буляан абаа.

• • •

«Советскэ столицые түргэнөөр эзэлхэбди, типтээд лэ амгалан байдал өрэхэ гэжэ немецкэ солдадууд ба офицерууд Москвада добтолго бэлэдхэжэ байхадаа һанагша һэн. Зүгөөр, бидэнэрэй урдаһаа ородууд гээшэ үзэгдөөгүй шанга эсэргүүсэлтэ хэһэн байна. Тиигэжэ манай частьнууд хюдаа амидыншье хүсэнэйнгөө талаар, техникынгээшье талаар, иланГаяа танкнуудтай горьтойхон гээлтэдэ ороһон байна. Иимэ ехэ гээлтэһээ боложо, тэрэшэлэн ородой хуйтэн үбэлһөө боложо солдадуудаймнай дайшалхы зорит ушашаһан байна. Би, офицер ба национал-социалистическэ партиин член, урдань Гитлертэ этигэдэг ба заагүй илахабди гэжэ һанаагаг байгааб. Мүнөө харахадаа, Германи гээшэ хосороо ха даа. Россиуд добтолго хэхэдээ Гитлер хадаа олон юумэ хараадаа абаагүй гээшэ, иланГаяа ородуудай хатуу шанга эсэргүүсэлтые, дайнай удаан сагта үргэлжэлхые ба ара талада партизануудай бии болохые тоошоогоогүй юм һэн байна.

Германиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно командовани хадаа «Армида зорюулагдаһан мэдээн» соогоо орон нютаг тээшээ бэшэг бэшэхэдээ дайнай байдалые эли тодоор бэшэһэн солдадууд зэмдэ орохо гэжэ зааба. Тэрэ «мэдээн соогоо» солдадууд хадаа гансал һайн тээшэнь, фронтын һонинуудые хэн һонирхон шагнажа байдаг бэ, тэдэниие урмашуулха ёһотойт» гэхэ мэтээр 6-дахи танкова дивизиин 2-дохи буудалгын полкын 1-дэхи батальоной пленнэ командир Плаоге Рудольф мэдүүлнэ.

• • •

Финляндиин городуудта үлэсхэлэнһөө үхэһэн зоной тоо үдэр бүри олошорно гээшэ. Магазин соогуур, эдеэ хоолой баазануудсоо үлэсхэлэн хүнүүд хашалдажа байнад. Декабриин 20-до саарһагай фабрикын бүлэг эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд 4 немецкэ солдадһаа нэжэд буханка хилээмыень буляан абаба. Германи уруу элигээгдэжэ үрдеэгүй Финляндиие тоножо олоһон хэдэн арбаад тонно тоно хапагалһан немецүүдэй складууд үгы хэгдэбэ.

ДЕКАБРИИН 27-ой ҮДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Декабриин 27-ой туршада манай сэрэгүүд дайсанда эсэргүү байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ ябуулба. Фронтын хэдэн участогуд дээрэ манай сэрэгүүд дайсанда эсэргүү байлдаануудые хэхэ зуураа урагшаа дабшажа хэдэн һуурин газарнуудые, тэрээнтэй хамта Лихвин, Высокинич, Новосиль, Тим гэдэг городуудые эзэлбэ.

Баренцова далай соо манай корабльнууд дайсанай ашаанай 3 пароход шэнгэлгээ.

• • •

Декабриин 26-да манай нэгэ авиачасть 11-һээ доошо бэшэ немецкэ танк, сэрэгүүдые ба ашаа тээжэ ябаһан 160 шахуу автомашина, 10 полевой ехэ буу командатайень зенитнэ 7 ехэ буу, һомо хэрэгсэлтэй 120 мори тэргэ үгы хэжэ, түмэр харгын 22 вагон галдаад, дайсанай 4 батальон шахуу ябган сэрэгые бута сохиһон байна.

• • •

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан нүхэр Мартиросянай часть дайсанда эсэргүү үсэд шанга байлдаа хэхэ зуураа 3 немецкэ танк, 12 ехэ буу, 15 миномет, 10 пулемет, 120 автомашина ба 6 мотоцикл буляан абаба. Фронтын нүгөөдэ нэгэ участок дээрэ манай боецүүд нэгэ үдэр соо 700 немецкэ солдат ба офицерые хюдан һалгаагаа. 14 ехэ буу, 48 автомашина, ба 7 пулеметһоо бүридэһэн трофейе буляан абаба.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Москвада И. В. Сталинай ба В. М. Молотовой господин Идентэй хөөрэлдэһэн тухай англо-советскэ коммюнике

1941 оной декабриин хоёрдохи хахад соо Москвада, нэгэн талаһаа, СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй түрүүлэгшэ И. В. Сталинай ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотовой, нүгөө талаһаа, Великобританиин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Антони Иденэй хоорондо хөөрэлдөөн боложо дайн сэрэг ябуулха ба дайнай һүүлдэ Европодо эб найрамдал ба аюулгүй байдалые эмхидхэхэ асуудал тушаа һанал бодолнуудаа түгэс хүсэдөөр андалдан мэдэлсэһэн байна. Энэ хөөрэлдөөнэ Великобританида байгаа СССР-эй посол И. М. Майский ба СССР-тэ байгаа британска посол Стаффорд Криппс байлсаба. Тэрээнһээ гадна зарим заседанинуудта Великобританиин Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орологшо Александр Кадоган ба Великобританиин имперскэ генштабай начальнигай орологшо генерал-лейтенант Ней гэгшэд хабаадалсаһан байгаа.

Эб найрамдалтай оршон байдал соо үнгэрһэн эдэ хөөрэлдөөнүүд хадаа дайн сэрэг ябуулха тухай, иланГаяа гитлеровскэ Германиие дууһан үй бута сохижо һалгааха, тэрээнэй һүүлээр. ерээдүй сагта бусад гүрэндэ Германиин лахнад добтолхо бүри аргагүй болгохо хэмжээнүүдые абаха шухала байһан тухай асуудалнуудта хөөр талаһаа һанал бодолынь нэгэдэнги байһыень харуулба. Дайнай һүүлээр эб найрамдал ба аюулгүй байдалые эмхидхэхэ асуудалнууд тушаа һанал бодолнуудаа алдалдалга болбол энэ талаар тодорхой дурадхалнуудые зохёон түлөөлхэ арга байдалые эннээнһээ хойшо хүнгэн сомор болгохо угаа ехэ шухала ба ашатай туһатай материал үгэһэн байха юм. Московско хөөрэлдөөнүүд болбол СССР Великобритани хоёрые саашадаа бүри дүтэлүүлхэ хэрэгтэ урагшаа дабшаха шэнэ ба шухала алхам хэхэ байһандань хөөр талаһаа хүсэд найдана.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин начальствующи ссставта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ командованиигаа даалгаһыг биеүдые жишээтэ һанаар дүүргэхэ зуураа баатар зориг ба геройство гаргаһанайнь түлөө Ленинэй орден ба „Алтан одон" медаль барилгалгайгаар Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо:

1. Капитан Богачев Василий Гавриловичта,
2. 2-дохи рангын сэрэгэй техник Горелкин Соломон Ароновичто,
3. Ахалагша сержант Иванов Алексей Александровичта,
4. Политругай ороло гшо Самохвалов Федор Николаевичта,
5. Мльдша сержант Тьяченко Платон Петровичто.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль,
1941 оной декабриин 27.

СҮЛӨӨЛЭГДЭҺЭН АХАДҮҮНЭРТЭЭ ДУЛААН ХУБСАҺАНАЙ БАЯН ФОНД БАЙГУУЛАЯ!

Хүн бүхэн туһалхабди

Улан-Удын Судомашстрой трестын механическа заводой хүдэлмэриишэдэй ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хандалга бэшэг тухайда зорюулагдаһан Оедолой фаорикын хүдэлмэриишэдэй митинг декабриин 27-ой үдэшэ болобо.

Манай республикын бүхы ажалшадта хандаһан энэ бэшэгые уншажа дүүргэһэнэй һүүлээр тус фабрикын эмэгтэй хүдэлмэриишэн нүхэр Поплоухина гэгшэ түрүүшын үгэ абажа «Саг зуураа германска фашизмда эзэлэгдээд, мүнөө баатар зоригто Улаан Армиар сүлөөлэгдэһэн советскэ районуудтахи манай ахэ дүүнэртэ дулаан хубсаһа үгэлгэ фашизмын хорото ябуулгануудаа зобон ядараа, теэд тэдэнэр үшөө үбэлэй хүйтэнһөө ядархагүй ёһотой, бидэ бүхэн тэдэнэртэ али бүхы эүйлһөөн туһалха үялгатай ба ёһотойшье байнабди»,—гэжэ хэлэбэ. Немецкэ эзэмдэгшэдһээ зобогшодто туһаламжа үзүүлхэ ябадалда хүн бүхэн эдибхитэйгээр хабаадажа, Улан-Удын бусад предприятинуудай хүдэлмэриишэдтэ үльгэр жэшээ харуулхыень тус фабрикын директор нүхэр Гроссман үряалба.

Германска фашизмын хорото муухай ябуулгануудһаа зобон ядарагшадта али бүхы хубсаһанай эүйлөөр бүгэдэ туһалхабди гэжэ энэ суглаан нэгэн һанаалаар гогтообо.

В. Баторов.

Инаг аха дүүнэртээ

Улан-Удэ городой олон түмэн ажалшад болбол фашистска даралтаһаа мултаран сүлөөрһэн аха дүүнэртээ дулаан хубсаһа бэлэглэхэ гэһэн дурадхалтайгаар хандаһан Судомашстройн трестын механизированнэ заводойхидой бэшэгые хүндэтэйгөөр хүлеэгээд, дулаахан ба тааруухан хубсаһа элбэг олоор суглуулжа эхилбэ.

Жэшээлхэдэ, БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй хүдэлмэрилэгшэд тус үряае тон халуунаар угтаа. Суглаан дээрэ нүхэд Иванов, Мерамкульева, Руклядьева ба бусад үгэ хэлэбэ. «Амитан дүрсэеэ алдаһан алуурша зэрлиг фашистнуудай даралалта доро саг зуура ороод байһанаа, габьяата Улаан Армиар сүлөөлэгдэһэн советскэ районуудтахи манай ахэ дүүнэртэ дулаан хубсаһа үгэлгэ—хүндэтэ хэрэг болоно».—гэжэ мэдүүлбэд.

Үглеодэрһөө эхилэн үбэлэй хубсаһа суглуулха ба һунгуулиие хуушан участогуд дээрэ энэ асуудалаар ойлгуулалтын хүдэлмэри ябуулха тэжэ тогтооһон байна.

• • •

Мүн тэрэшэлэн Сэлэнгын пароходствын ба Судноэаһабарилгын заводой бүхы цехүүд, командануд, бригадануудта дурсагдагша хандалга зүбшэлэгдэһэн байна. Энцэхи хүдэлмэриишэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд инаг аха дүүнэртээ эрхим зэргын хубсаһа бэлэглэхэ гэбэ. Эдэб түрэлэй хубсаһан элбэг олоор орожо захалаа.

Р. Байкалов.

Эдибхитэйгээр хабаадалсаха

Типографиин, нэгэдхэгтэһэн газетнэ хэблэлэй ба «Б. М. Правдын» коллективүүдэй хамтарһан суглаан боложо, эндэ Бурят-Монголой бүхы ажалшадта Судомашстрой трестын механическа заводой коллективэй зүгһөө хандаһан бэшэгые зүблэн хэлсэбэ.

Германска золигуудай даралалта дорохоо сүлөөлэгдэһэн манай эхэ ороной ажалшад болбол үзэгдөөгүй зоболон ядаралнуудые үзэһэн байна.

Энэ бүгэдэ тус коллективүүдэй хүдэлмэрилэгшэд бүхэндэ тон эли байна. Иимэдэ энэ хандалга бэшэгые һайшаан хүлеэжэ. немецкэ фашистнуудай муухай ябуулгануудһаа зобон ядарагшадта гутал хубсаһаар хүн бүгэдэ туһалхабди гэжэ нэгэн дуугаар тогтообо.

В. Лодоев.

НКВД-гэй ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ СССР-эй ОРДЕНУУД БА МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАЛГА

НКВД-гэй тусхай даалгабариинуудые жэнээтэ һайнаар дүүргэхэ зуураа баатар зориг ба эгэлхэгые гаргаһанай түлөө НКВД-гэй хэлэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1941 оной декабриин 26-ай Указаар шагнагдаба:

Улаан Тугай орденоор—1 хүн.

Улаан Одоной орденоор—8 хүн.

«Отвагын түлөө» медальаар—6 хүн.

«Дайшалхы габьяагай түлөө» медальаар—5 хүн.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОНОО

(Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

Урда фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байнаан манай часть нэгэ үдэрэйнгөө байлдааида 10 нуурин газарнаа дайсаниие сохижо гаргаа. Дайсан болбол нүн ба буу зэбсэгэйнгээ талаар ехэ гэлтэдэ оробо. Гансахан нүхэд Рыжов ба Василенко гэгшэдэй подразделени 20 ехэ буу, 8 пулемет, 7 автоматина, 1350 снаряд, 50.000 номо буляан абажа. 248 итальянска солдат ба офицерые плендэ абаанан байна. Байлдаанай газарта хэдэн зуунтаа дайсанай үхэгшүүд үлөө.

* * *

Ленинградска фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байнаан манай боецүүд Т. гэдэг нуурин газарые немецүүдээ сулөөлжэ, дайсанай 2 танк, 8 ехэ буу, 3.000 минэ, 5.500 снаряд, 3.400 граната, 200.000 номо ба сэрэгэй бусад зоорн хэрэгсэлнүүдые буляан абаба.

* * *

Лейтенант Малышкай гранатометчигүүд нэгэ байлдааида орохо зуураа 2 немецкэ пулеметно расчедые ба 6 автоматчилые үгы хээ. Улаанармеецүүд Петров ба Михайлов гэгшэд дайсанай 40 гаран солдадые хюдан наалгааба.

* * *

Ленинградска областьдо немецүүдэй эзэлнэн районуудта нүхэр Р. гэгшын командолдаг «Буденовец» гэжэ партизанска отряд амжалтатайнаар ябуулгаа хэнэ.

ДЕКАБРИИН 28-ай ҮГЛӨӨНЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

Декабриин 27-ой нүгөөнэй туршада манай сэрэнүүд дайсаида эсэргүү байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ ябуулба.

* * *

Баруун фронтын нэгэ участокта ябуулгаа хэжэ байнаан манай боецүүд 15 ехэ буу, ашаанай Полковник түрүүтэй бүлэг фашистнууд нэгэ деревнидэ ерээ гэжэ мэдээд партизанууд гэб тэнтэ добтолго хэжэ дайсанай 20 солдадые, нэгэ полковник ба нэгэ лейтенантые хюдан наалгааба.

* * *

Декабриин 18-да Зүүн фронтдо ябуулагдаха болоонон фашистска бүлэг солдадууд Гайнау (Германи) городто эдеэ хоолой зүйлые худалдадаг хоёр магазинние, тоножо наанда бута татаа. Тэндэ ерэнэн штурмовигуудай отряд ба солдадууд хоёрой хоорондо нуна адхалгата туладаан боложо, 9 солдат ба штурмовигууд алагдаанан ба шархатаанан байна.

250 автомашина, 20 хүшгэн автомашина, 22 мотоцикл, номо хэрэгсэл, эдеэ хоол ба бусад хэрэгсэлнүүдтэй складуудые буляан абаба. Фронтын нүгөөлэ нэгэ участокта нүхэр Мироновой частьнууд дайшалхы 2 удэрэйнгөө туршада 15 ехэ буу, 50 үлүүтэй пулемет, 60 автоматина, 18 мотоцикл, 280 велосипед, 48 миномет буляан абаанан ба 300 шахуу немецкэ солдат ба офицерые алаба.

* * *

Баруун-Урда фронтын нэгэ участокта ябуулгаа хэжэ байнаан манай часть дайсаида эсэргүү хагуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлгаа дабшаха зуураа, хедэн нуурин газарые эзэлбэ. Гансахан нэгэ удэрэй туршада манай боецүүд немецкэ 3 ехэ буу, 10 автомашина, 50 хайрсаг минэ, 50000 номо ба номо хэрэгсэлтэй склад буляан абаа. Старшина нүхэр Горбач гэгшэ ехэхэн шэн зориг гаргаба. Тэрээндэ дайсанай 8 автоматчигууд добтолго хэнэн байгаа. Шэн зоригто Горбач хадаа өөрынгөө мэргэн буудалгаар, жидаар кадкажа ба буугай хүрзөөр сохижо бултыень үгы хэнэн байна. П. тосхоной хүнэлмэриинэд немецүүдээ буляан абаанан винтовконуудаараа зэбсэгжээд. фашистнуудта амжалтатай добтолго хэнэн байна.

* * *

Ленинградска фронтын нэгэ участокта ябуулгаа хэжэ байнаан малтай часть дайшалхы 2 удэрэйнгөө туршада 16 немецкэ пулемет, 5 миномет, 100 үлүүтэй карабин ба винтовко, 700 минэ, 3000 гар граната 25000 номо буляан абаанан ба дайсанай 500 үлүүтэй солдат ба офицерые алаба.

* * *

«Росситай дай эхилхэнээ хойшо манай ротото 3 командир нэлгээ юм. 2 командирынь хүндөөр шархатаа. нэгэпиинь алуулнан юм. Минии ротодо взводой 3 командир алагдаа нэн. Рото соомни 180 хүнтөө 130-иинь алагдаа. Иимэ ехэ гээлтэнээ боложо, мүн баанна солдадуудай эсэшэнэн дээрэнээ манай полк добтолго хэхэ шадабаригүй болошоохой. Генерал Губериан хадаа немецкэ сэрэгүүд булигдажа сухарина бэшэ, харин түрүүнэй таонгдаанан түсэбэйнгээ ёноор гэдэргээ сухарина гэжэ хэлэнэ. Амиды хүсэнэйшье талаар, техникыншье талаар иимэ ехэ гээлтэнүүд хадаа генералай худалаар хэлэнэ-ниие гаршаалнэ»,—гэжэ 52-дохи ташкова дивизиин 63-дахи ябган сэрэгэй полкын 5-дахи ротын 1-дэхи взводой пленнэ командир лейтенант Вальтер Корер мэдүүлбэ.

* * *

Немецкэ булимтарагшад Прибалтикын предприятинуудта каторжна байдал саатуулаа. Бүхы хүдэлмэришэдынь салин гэжэ хэдэхэн түхэриг абадаг гэбэшье тэрээнэнэ хилээмын гадар ба үбши шүлэн хоёрнсо бүрадэнэн обедэй түлөө 80 түхэригынь дарадаг. Эхэнэргүүдэй байдал бүри муу. Эгээл эрхим мэргэжэлтэй эхэнэр хадаа мэргэжэл үгы эрэгтэй мүдэлмэришэнөө багаар абана.

* * *

Соннес городноо баруун тээ норвежскэ патриодууд номо хэрэгсэлтэй склад ба хүндэ 2 ехэ буу тэнаалнэн байна. Эндэ 17 фашистска солдат ба 2 офицер алагдаба.

* * *

Якутска АССР-эй колхознигууд гүрэндэ тарла тушаалгала болзорноо үрид дүүргээ. Колхознигууд тарганайнгаа талмайе нилээд үргэдхэжэ байна. Кобяйска районой колхозууд түрэбөө үлүүлэн 3.5 дахин ехэ ороно тарьба. Якутска Олекминскэ ба Мегиноконгаласска районуудай колхознигууд 300 гектар тайга сэбэрлэжэ тарьанай газар болгобо.

Хилын саана

Советско-германска фронт дээрэ шархатаанан немецүүд айхабтар олоороо үхэнэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 26. (ТАСС). Оверсис Ньюс агентствын мэдээсэнэй ёноор, советско-германска фронт дээрэ шархатаанан германска солдат ба офицернүүдэй дундаанан табанайнь нэгэ хуби үхэдэг байна. Ушарынь, хайрама хүйтэн үбэлэй эрхэ байдал соо шуна нэмээжэ үгэхэ аргагүй байдаг. Ленинградска орщондо шархатаанан солдатнууд ялангаяа олоороо үхэдэг байна юм. Хүнгэхэнөөр шархатаанан нилээд олон солдат ба офицер уушканай хүндхалаагаар үблэнэдэг байна гэжэ Швецариидахи эмнэлгэтын оронуудта хүдэлмэрилдэг хүнүүд хэлсэнэ.

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 26. (ТАСС). «Нью-Йорк Таймс» гэжэ газетын мэдээсэнэй ёноор, советско-германска фронтын хойто участокта байнаан германска солдадуудай дунда халуун тахал ехээр дэлгэрнэн байна.

Германска солдадуудай дунда, ялангаяа Ленинградска фронтодо грипп үбшэн ехэ үргэнөөр дэлгэржэ германска армиие хосноруулна. Германска солдадуудай бэе тамирай ехээр нуларшаанан ба эмнэлгэтын туналамжые балгай наанаар үзүүлдэгүй ушарнаа иимэнүүд үбшэндэ нэрбэгдэхэлээ германска солдадуудай айхабтар олоороо үхэдэг байна.

Германска армиинаа бодхуултаха ябадал улам бүри олошорно

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 26, (ТАСС). Оверсис Ньюс агентствын мэдээсэнэй ёноор, оролуудай добтолжо эхилнэнээ хойшо германска армиин дундаанаа бодхуултаха ябадал улам бүри түргэдэ гэжэ Норвегидахи Стокгольм городноо ерэнэн нүхэд хэлэдэг байна. Бодхуултаанан солдадуудта туналамжа бү үзүүлэгты гэжэ уриншалан мэдүүлнэн ялангат бэшэгүүдые германска засагаархин Норвегийн городуудаар няажа тушхагтаанан байна гэжэ мүн тэдэнэр хэлсэнэ.

Норвегидэ буналгаан гараба

СТОКГОЛЬМ, декабриин 25. (ТАСС). Урда Норвегидэхи Ставангер гэжэ городто ехэхэн буналгаануудтай гараанан тухай шведска газетнүүд мэдээсэнэ. Тус городто ба тэрээнэй оршон тойрон байнаан сэрэгэй предприятинуудаа дээрэ наяхан олон тоото нүйдхэл наадаргал болобо. Норвежскэ патриодууд городой олохон районуудта германска сэрэгэй хэлхеэ холбоной годхолгонуудые таналгаа наадаргаа. Аэродром дээрэхи склад тэнэрээ гэжэ мүн мэдээсэбэ.

Гитлеровецүүд халаа эндэ арад зоннае хүсөөрөө дараха гэжэ туйлай олон хэнээлтын хэмжээнүүдые абана. Тус городто 2 миллион кроно (нэгэ кроно манай 40—60 мүнгэнэй сэнтэй) хэмжээтэйгээр сэрэгэй яла тохобо. Тэрээнэнээ гадна арад зоннөө хуряан абаанан бүхы радиоприемникнуудые нанда абаа. Тэдэ приемникууд бүхы дээрээ 2 миллион гаран кроно сэнтэй байна.

Город соо буналгаан үүтэлжэлнөөр зандаа. Фашистнуудта эсэрнүүсэнэн демонстрацинууд зүнөө гарана. Ставангер город тээшэ сэрэгэй дэмжэлгэ хүсэнүүд ябуулагдаа.

Мүнөө тус город германска сэрэгүүдээр хүреэлэгдэд байна.

Германска армиинаа бодхуултаха ябадал улам бүри олошорно

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 26. (ТАСС). Оверсис Ньюс агентствын мэдээсэнэй ёноор, оролуудай добтолжо эхилнэнээ хойшо германска армиин дундаанаа бодхуултаха ябадал улам бүри түргэдэ гэжэ Норвегидахи Стокгольм городноо ерэнэн нүхэд хэлэдэг байна. Бодхуултаанан солдадуудта туналамжа бү үзүүлэгты гэжэ уриншалан мэдүүлнэн ялангат бэшэгүүдые германска засагаархин Норвегийн городуудаар няажа тушхагтаанан байна гэжэ мүн тэдэнэр хэлсэнэ.

Англиска сэрэгүүд Бенгазиие эзэлбэ

ЛОНДОН, декабриин 25. (ТАСС). Декабриин 24-дэ англиска сэрэгүүд Бенгази городые эзэлээ гэнэн Ойрын Востогтохи англиска командованиин коммюникее. англиска информациин министерство дамжуулба. Городто туруулан орнон королевскэ могин сэрэгүүд хаана эмэ город хоёноренги байгаа гэжэ мэдээсэнэ. Борсогой ба сагай улаанлай муушье байнаан мүргэнь мүсэтэ англиска отрядуудаа Бенгази Аджедабия гэдэг хоёр городой хоорондохи оршондо сухарижа ябаанан дайсаниие памнажа, ехэ гэлтэ ушаруулна.

Англиска авиаци сухарижа ябаанан дайсанда эсэргүүсэн эмбохитэй ябуулга хэбэ. Олон машинануудаа, тэрэгтэй хамта бензинтэй цистернэнүүд гэмтээгдэнэн ба үгы хэгдэнэн байна. Аэродромуудаа дээрэ хэдэн самолетуудаа гэмтээгдэнэн ба үгы хэгдэнэн байгаа.

Финляндиин онсо аюултай болоонон финансова байдал

СТУЦБУЛ, декабриин 26. (ТАСС). Финляндиин финансова байдалда хамаарахаа зуураа. «Пестер Ллойд» гэдэг венгерска газетэ финляндиин нүрэнэй хорганна болбол 1941 оной дайнай урда тээхилэ орхоноо гурба дахин ехэ болоо гэжэ тэмдэглэнэ. Сэрэгэй хэрэгсэлдэ гаргаха гаргашын түйлтэй ехээр ургаанан дээрэнээ татаабари налогууд эрид ехээр дээшэлбэ. Мүн шухала хэрэглэдэхэ эд товарта ашаглаадаг налог горьтойхоноор дээшэлнэн байна. Финляндиин гүрэнэй үри онсо аюултайнаар дээшэлээ. Советско-финска дайнай урда тээ 5—6 миллиард финска марка байнаа, 1941 оной июньдэ 19 миллиард финска марка нүүтэр ургаба. Мүнөөнэй дайнай нара бүхы финансудта 2 миллиард финска марка сэнтэй болоно.

Ливидэхи сэрэгэй ябуулганууд

ЛОНДОН, декабриин 24. (ТАСС). Рейтер гэжэ агентствын мэдээсэнэй ёноор Ливидэхи байдал мүнөө яаала эли тодо болоо. Немецүүд болбол Африкада байгаа ооёдынгөө Экспедиционно хүсэнүүдые аршалхын ба нэмэлтэ хүсэ абахын тулада Триполи тээшэ түргөөр сухарижа гэжэ оролдожо байнаанаа нүүлэй событинууд гэршэлнэ. Соллумда ба Хальфайда болоонон ушартаалаллар генерал Роммель болбол Бенгазиие хамгаалхын тулада гол түлөб итальянецуудаа бүридэнэн зарим хүсэнүүдыень үлөөнэн байна. Сирт заливай оршондо гэдэргээ сухарижа байгаа нацистнуудай частьнууд английска авиацаар, мүн тэрэшэлэн империске ябган сэрэгүүдээр таналгаагүй добтолгодо ороно, тэдэнэр хадаа итало-германска сэрэгүүдэй сухарижа ябадалдань үлэмжэ ехээр наад хэжэ хяа наанна сохихо гэжэ оролдово. Аджедабиин оршондо английска сэрэгүүдэй вэбтэрэн оролго хадаа нацистнуудаа энэ районие хамгаалха ябадаанаа бодото дээрээ арсаньень гаршална.

Италo-немецкэ хүсэнүүдые диилдэжэ гэдэргээ сухарижа ябадалда хүргэнэн Ливидэхи байлдаануудаа тухай тодорхойгоор бэшэхэ зуураа, тус агентство болбол вэгэ нарын турша соо үргэлжэлдэг хоёр городой хоорондохи оршондо сухарижа ябаанан дайсаниие дамжуулба. Городто туруулан орнон королевскэ могин сэрэгүүд хаана эмэ город хоёноренги байгаа гэжэ мэдээсэнэ. Борсогой ба сагай улаанлай муушье байнаан мүргэнь мүсэтэ англиска отрядуудаа Бенгази Аджедабия гэнэн ливийскэ байлдаан генерал Роммелие диилдэлгэдэ хүргэжэ дүүрэбэ гэжэ тэмдэглэнэ. Германо-итальянска хамтарнан армиин үлэгдэлнүүд хаана дуунан үгы хэгдэхэ ябадаанаа мүнөө зайлахые эрилэзэбэ. Декабриин 18 да табан удэр үргэлжэлнэн хатуу шанга байлдаанай нүүлдэ дайсанай эсэргүүсэлгэ таба сохигдожо, тэрэ хадаа 50 километр гэдэргээ үлдэгдэнэн байна. Роммель генералай хэнэн галуу шанга контрбиолгонь 4-дэхи индийскэ дивизиин хатуугаар тулалдаанай эсэстэ хамха сохигдоо. Англиска түрилгые тулаха гэнэн нүүлшэнгээ нэдэлгэдэ өөрынгөө хүсые бараад нацистнуудаа нинтэ дээрээ сухарижа захалаа. Дайсан болбол бай даанда өөрынгөө хамаг бүхы самоледуудые табинан баабашье английска агаарай сэрэгэй хүсэнүүд урда мэтэ булюу байнаан зандаа.

Дайсанай сухарижа байгаа сэрэгүүд декабриин 21-ба 22-ой удэрнүүдэй турша соо илангаяа Аджедабиин оршондо агаарай добтолгодо саг үргэлжэ ороо байна гэжэ Ойрын Востогто байнаан английска командованиин коммюникее соо хэлэгдэнэ. Эль Агейла гэнэн оршонон харгы дээрэ дайсан болбол сэрэгүүдээ ба транспортаа ялангаяа ехээр гэнэн байна юм.

Мүнөө тодорноной ёноор, ДеринДэхи аэродром дээрэ дайсанай 74 самолет буляан абаанан байна.

Хилын саана

Дулаан хубсаха тушаахаанаа арсагшадые санзалха гэнэн хуулине Гитлер тунхаглаа

ЖЕНЕВА, декабриин 24. (ТАСС). Геббельсын соносхононой ёноор, Германида декабриин 27-нөөө «дулаан хубсаха тушаажа» эхилхэ ёнотой байна. Дулаан хубсаанда «суглуулагшадай» тусгай командануудаа штурмовой отрядуудай членүүдээ бүридэн эмхидхэн дэхэ юм ха. Германска хүн зоннөө дулаан хубсаха суглуулха хэрэгтэй мүн тэрэшэлэн политийскэ отрядуудаа хабаадуулсаха ёнотой.

Немецүүд дулаан хубсаанаа буляалгаха болоходоо далдалаа нюужа эхилээ. Иимэ ушарнуудай үзэгдэнэн дээрэнээ «германска армиин хэрэглэлдэ дулаан хубсаха тушааха ба хадагалга хэрэгтэй үнэн сэхэ бэшээр ханнаанан хүнүүд толгойн саазаар хэнээгдэхэ», —гэнэн Гитлерэй түсгай захиралтые декабриин 24-дэ берлинскэ радио тунхаглаба.

ЛИВИДЭХИ ГЕРМАНСКА СЭРЭГҮҮДЫЕ ЯАЖА ХАНГАГАА ГУХАЙ АМЕРИКАНСКА КОРРЕСПОНДЕНТ БЭШЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 25. (ТАСС). Осиин гүрэнүүд Тушсаар дамжуулан ливидэхи есёдынгөө сэрэгүүдые ханнагаг байна, эндэ германска ашаанай самоледуудаа таналгаагүй ерэнэ гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Мальта аралай Ла-Валлетта гэдэг городноо, тэндэ гараанан мэдээсэлэй ёноор дамжуулна. Тунисаа французска территориальна үнан дээрүүр элдэб материалнууд багаханууд суднануудта ашагдажа Ливидэ асарагдалаа байна. Эндэ гараанан мэдээнүүдэй ёноор болохоодоо, Виши правительство болбол хэрбээ Ливидэ осиин гүрэнүүдэй сэрэгүүдэ сухариха наань, Туниста хоёр эрхэ олгохоор зубшөөрбэ гэжэ гэжэ тус корреспондент зааба. Французуд болбол немецүүдэй хүтэлбэреэр Туниста байнаа аэродромуудые германска хүндэ бомбардировщикуудай бууха шидхэдэ таарулан зайлба. Дундада далай дээрүүр тамаран гаражаа эрэжэ байдаг осиин гүрэнүүдэй суглуулуудай гэлтэ эрид ехээр олошержо байна гэжэ саашаа тэрэ корреспондент мэдээсэнэ.

Ливидэхи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, декабриин 25. (ТАСС). Официальна мэдээсэнэнэй ёноор, Англиска сэрэгүүд Киренаикые эзэлхэ ябуулгаа эсэслэжэ байна. Бенгази гэдэг городноо зүүн тээшээ 20 километрын газарта байнаан Бенина городой шухала аэродромые ба Барка городые эзэлээ. Сухарижа ябаанан дайсаниие бронетанкова частьнууд үлдэн намнагга. Хүнүүдые плендэ барианан ба трофей абаанан байна.

Англиска авиаци болбол дайсанайнгаа транспортые ба амиды хүсые бомбодобо. Бензинтэй цистернэнүүд, ашаанай машинануудаа ба танкнууд үгы хэгдэнэн гү, али гэмтээгдэнэн байна. Дайсаниинь мүн амиды хүсэнүүдэйнгээшье талаар горьтойхон гэлтэдэ ороо. Сидди-Матрухтахи аэродром дээрэ 8 самолет үгы хэгдэбэ.

Германска армиинаа бодхуултаха ябадал улам бүри олошорно

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 26. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэнэнэй ёноор, Аласдурнадахи американска армиие командалагша генерал Мак Артур гэгшэ Манилые нээмэл город гэжэ соноосхоноон тухайдаа тусхай бэшэг тунхаглаанан байна. Тиихэдээ «энэ огородые агаарнаа ба хүнсэ тээнэ хатуу шанга аргаар атаковалуулхагүйн тулада сэрэгэй хаанатай ямар нэгэ түхеэрэлгэгүй, нээмэл город гэжэ соноосхоноб. Американска верхогно комиссар, филиппинскэ правительство ба сэрэгэй бүхы эмхи зуургаануудаа ойрын саг соо энэ городноо шүүлгэглэхэ. Тус городой хабаатай засагуудаа тэндэ үлэжэ хүдэлмэри ябуулгаа үргэлжэлүүлхэ. Хүн зон болбол хуулита засагуудтаа мэдэлээ үгэжэ ажаглуулаа урдынгаа хэбээр үргэлжэлүүлхэ ёнотой гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэнэн байна.

Харюусалгата редактор
Д. ДАМДИНОВ.

ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ ШЭРЭМ БУЛАД ШЭЖЭТЭЙГЭЭР ДАБТАЯ!

Шэнэ жэлээ угтуулан

МОДЕЛЬЩИГҮҮДЭЙ ЖЭШЭЭТЭ АЖАЛ

ПВЗ-гэй модельнэ цехэй хүдэлмэришэд нүвн үдэр илгадгүй хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэриингөө бүтээсые улам бүри дээшэлүүлжэ байна.

Нүүлэй үедэ яаралтай шухала хүдэлмэри цехтэнь ехээр үгтэдэг болонхой. Тиимэнээ цехэй начальник нүхэр Илюхин, парторг нүхэр Спирин хоёр цех дотороо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын алиболохо хэмжээнүүдые абажа, жэшээлхэдэ, нэгэ хүнэй хүдэлмэрилдэг токарна ставогто хоёр хүнэй зэргэ хүдэлмэрилхэ арга биш болгохо зэргын уралалга хэбэд.

Тиин тэрээнэй аша үрэнь элитэ харагдаба. Жэшээнь, слесарь-модельщиг стахановец нүхэр Степан Балдынов гэгшэ октябриин түсэбые 297,37 процент дүүргээд, ноябриинга түсэбые 280,7 процент гүйсөөгөө. Мүн слесарь-модельщик нүхэр А. Злочевский гэгшэ ноябриин түсэбые 271 процент дүүргэнэн ба мүнөөшье үдэртөө үйлэдбэриин даабариие 280 процент хүргэнэ.

Модоной модельщик нүхэр А. Вампилов гэгшэ санитарна вагондо хэрэглэгдэхэ 8 столые нара шахуу ажаллажа бүтээхэ түсэбтэй аад, арбан хоногой турша соо хэжэ дүүргээ.

Модельнэ цехэй хүдэлмэришэн бүхэн шэнэ жэлые угтан, хуушан жэлые үдэшэн, үйлэдбэриингөө бүтээсые улам өөдэнь дээшэлүүлжэ байнад.

А. Шадаев.

1942 ондо бүри ехэ продукци гаргаха!

Улан-Удын оёдолой фабрика энэ жэлэй июльдэ хүдэлмэреэ ябуулжа эхилээ. Иимэнээ манай Улан-Удын предприятинуудаа эгээл залуухан предприятинуудай нэгэниинь мүн болоно.

Энэ фабрика муу бэшээр оньножоруулагдаанан. Мүнөө 8—10 хүдэлмэришэдые халадаг хубсаха эсхэхэ машинатай, мүн шагтын нүхэ хэхэ машинатай болоод байна.

Тус фабрика өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие фронтын интересэ зорюулан табижа, германска золиг муухай дээрмэшэдые илаха ябаатань баатар Улаан Армидаа шадаа.

Нүхэр Сталивай түүхэтэ элидхэлтэй хүдэлмэришэдынь найнаар тавилсаад байхадаа, продукциннуудаа шанар найнтайгаар гаргахэ, ажалай жаяг заршамые эбдэгшэдтэй эрид шуд тэмсэхэ, нормоёо үлүүлэн дүүргэхэ гэхэ мэтын уялгануудые абаанан байгаа.

Ноябрьда шэнэ түрэлэй продукциие бүтээхэ ябадалда ороонон юм. Энэ фабрикын массова цехтэхи нүхэр Явина гэгшын бригада хадаа шэнэ продукци бүтээн гаргаха ябадалые найнаар шудалжа туналалсажа байна.

Тус фабрикын дирекци хадаа кадр бэлэдхэлгэдэ шухала анхаралаа табижа, мүнөө 60 тухай оёдолой шэнэ мастернуудые бэлэдхэжэ гаргаа. Урдань гэрэй эзэн эхэнэр байнаан нүхэд Хромых ба Трифонова гэгшэд мастернуудай курсые дүүргэжэ гараанан юм. Мүнөө эдэнэр хадаа бусад мэргэжэлтэй мастернуудаа хожомдонгүй хүдэлмэрилнэ.

Ажалай жаяг заршам эбдэхэ муу шанартай продукци гаргаха ушар нүүлэй үедэ оройдоошье байгаагүй. Мүнөө зорилгонь хадаа 1942 ондо бүри ехэ продукци гаргаха ябадал болоно.

В. Лодоев.

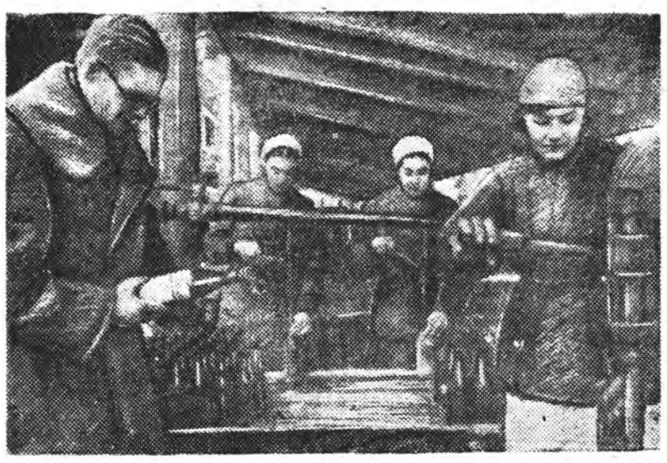

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н-скэ заводой змэгтэй хүдэлмэришэд горючитай бутылкануудые бэлэдхэжэ байна. ТАСС-эй фотохроникэ.

Коммунист Цыдыповэй ажал

Хэлэнгын аймагай «Манай ажал» колхозой хониной ба гахайн фермэнүүдые даагша ВКП(б)-гэй член нүхэр Балдандоржи Цыдыпов болбол тус фермэнүүдтэ ажаллаадаг эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигуудайнгаа дунда ойлгуулламжын хүдэлмэриие найнаар ябуулдаг ба социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Энэнэй ангаар мал үсхэбэрилгын нүрэнэй түсэб хониной талаар 102 процент дүүргэдэнэн байхаанаа гаана, хонидынь дулаан байра ба тэжээлээр хүсэд, мүнгэгдэнхай.

Мүн гахай үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые 146 процент дүүргэнэн байна.

Ш. Цыбанов.

Советскэ патриотизмын хүсэн

Советскэ хүнүүдэй ажал-ябуулга эрмэлзэлэлынь нэгэл юумэнэ—шүнаша шунахай фашизмые шууд түргөөр үгы хэлгэдэ зорюулагданхай. Манай ороной патриодууд болбол дайсанаа дарахын тулада юугээшье: хүсэ шадалаа, зөөри хогшолоо, ами бэеэнье гамнадаггүй байха юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай эдэ нүүрөөтэ удэрнүүдтэ сэрэгэй ара талада, ажалай фронт дээрэ байгаа боецүүд фронтоо бүхы турэдэй хэрэгсэлнүүдээр бүрин хангаха хэрэгтэ угаа ехэ оролдолго ба хүсэлэлгэ гаргажа байнад.

I.

Дайнай ушөө эхилээдүй байхада, манай республикын колхознигууд үриналамжа захинан мүнгээ болзорноонь урид түлэжэ дүүргэхэ гэнэн гайхамшаг үүсхэл гаргаанан юм. Энэ хүлэлөөн мүнөө ушөө бүри үргэн далайсатай болонхой.

Тэрээнээ гадна, гүрэнэйнгээ хэмжээябуулганууде советскэ таряшадай али зэргэ хүндэтэйгөөр хүлөэн абалаг ба бэлүүдэг байнаниие дооро дурсагдаанан баримтанууд гаршэлнэ гэбэл: хэрбээ 1939 ондо БМАССР дотор 26 миллион түхэригэй үриналамжа тараагдаанан байгаа наа, харин 1941 ондо 32 миллион түхэригтэ захигдаад, 4 миллион 540 мянган түхэригынь түлэгдөөд байна.

Кабанскын ба Иволгын аймагуудай колхознигууд үриналамжа захинан мүнгээ республика дотор эгээн түрүүлэн түлэжэ сүм дүүргэбэ. Баргажанай, Тунхэвэй ба Прибайкальска аймагуудай колхознигууд түлэжэ дүүргэхэнь дутэлөө.

Тэрэшэлэн албахаагшад ба хүдэлмэришэд захинан үриналамжынгаа мүнгэ түлэлгын болзорые өөнэдынгөө үүсхэлээр 2—3 дахин агшаанан байха юм.

Баунтын аймагай Хэлхеэ холбоной ковторын, Золотопродскабай, «Баргузин-золото» трестын барилгын таанагай ба бусад эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад үриншалан түлэбэ. Иимэ жишээнүүд Заиграйн, Кяхтын, Хойто-Байгалай, Бичурын аймагуудаа ба Улан-Удын Центральна райондо олон бии.

Энэ патриотическа дэбжэлые большевистскэр толгойлон, үриналамжын мүнгэ суглуулха түсэбые үлүүлэн дүүргэлгэ — финансова органуудай ба финансова эдибхитэдэй хүндэтэ хэрэг болоно.

II.

Арад зоной үлэмжэ мүнгые неесэлгын кассануудта хадагалуулха ябадал хадаа ороной обороно хэмжээябуулганууде мүнгэн зөөреэр ханнаалгада угаа ехэ удхашанартай. Энэ ушарые советскэ ороной патриодууд тодо нонороор ойлгожо, өөнэдынгөө неесэ мүнгые кассануудта хадагалуулна.

Гражданин Д. гэгшэ Кабанскын аймагай неесэлгын кассада 2300 түхэриг хадагалха зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ: Эриг бузар фашистнуудые үгы хэлгэдэнь эхэ ороондо туна болоо!"

Тэрэшэлэн гражданин Г. гэгшэ Хоринин Райсберкассада 2100 түхэриг хадагалаад: «Энэ мүнгэмни ханза соо хадагалаатай байнаар уннэй юм. 2100 түхэригее кассада хадагалуулна, тиин эхэ ороондоо туналхаар шиидэзб. Энэниием абыт!»,—гэнэн байна юм.

Хэргээ 1930 ондо, 11 жэлэй саада тээ, неесэлгын кассануудта 450 мянган түхэриг хадагалагдажа байнаанаа, харин мүнөө—80 дахин ехэ болоо.

Олонхитын дунда ойлгуулалтын хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулаад байбал, үшөө ехэ мүнгэн орохонь лабтай.

III.

Бурят-Монголой ажалшад болбол эд зүйл ба мүнгэнэй шүүбэриин лотерей гаргаха тулайда Правительствын тогтоолые урматай ба баяртайгаар угтаа. Декабриин 15-эй мэдээгээр, 7 миллион 78 мянган түхэригэй билет тараагдаад, 300 мянган түхэригынь гар мүнгөөр түлэгдэнэн байгаа.

Гансахан Улан-Удэ город дотор 30 мянга гаран хүн билет заригада хагаадажа, 3 миллион 600 мянган түхэригтэ абаанан байха юм.

Кабанскын аймагта 432 мянган түхэригэй билет тараагдаа, тэрэшэлэн Сэлэнгын, Заиграйн, Зэдын ба бусад аймагуудта эмхитэйгээр захижа үргэлжэлөөр.

И. Гайдин.

Буряад-Монголой ҮНЭН
2-дохи нюур № 309

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 2 зв.; секретариата и отдела партийной жизни—3-23; сельскохозяйственного—7-55; отделов пром. и транспорта, и отдела писем 5-07.

Н—3273

Типография издательства республиканских газет БМАССР.